

Регулаторно тело за електронске медије
Трг Николе Пашића 5
Београд

На основу члана 38. Закона о електронским медијима „Службени гласник РС“, бр. 92/2023) подносим

ПРИЈАВУ

Против пружаоца медијске услуге Јавна медијска установа “Радио-телевизија Србије”, РТС1, чије је седиште у Београду, Палилула, на адреси Таковска 10.

Због повреде начела истинитог, непристрасног, потпуног и благовременог информисања и обавезе да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења у емисији Четвртком у 9, приказаној 6. фебруара 2025. године од 20:53 до 22:17 часова

Образложење

Јавна медијска установа “Радио-телевизија Србије” је у телевизијском програму који емитује под скраћеним идентификационим знаком РТС1, током емисије Четвртком у 9 дана 6. фебруара 2025. године од 20:53 до 22:17 часова, приказла садржај којим је нарушено начело непристрасности јавних медијских сервиса.

Пријављени садржај приказан је у јеку грађанских и студентских протеста који су кулминирали вишемесечним блокадама више од 80 државних факултета, који су уследили након трагедије 1. новембра 2025. године, када је услед урушавања бетонске надстрешнице на реконструисаној Железничкој станици у Новом Саду 15 људи изгубило живот. Блокаде факултета започеле су 25. новембра 2025. године, након што су студенти Факултета драмских уметности 22. новембра нападнути приликом 15-минутног одавања поште жртвама пада надстрешнице. Испостављени студентски захтеви који се суштински односе на независан рад правосудних институција и функционисање правне државе нису испуњени ни месецима након почетка блокада. Протести у више стотина градова и места, укључујући масовне демонстрације у највећим градовима у Србији протекли су мирно, а демонстранти су се уздржали од насиља и сукоба, захтевајући кривичну одговорност и оптужујући власт за немар, корупцију и нетранспарентност у обнови станице.

Непосредни повод за гостовање председника Вучића, како је наведено у уводном делу емисије, била је одлука Ректорског колегијума Универзитета у Београду од 4. фебруара 2025. године да не прихвати позив на дијалог који им дан раније упутио председник Србије Александар Вучић. У свом саопштењу, које није било објављено током емисије, Ректорски колегијум је, између осталог, навео да су “обесхрабрани да је предложени дијалог могућ због континуираних напада усмерених против академске заједнице у медијском простору, а још бруталнијих, недопустивих, физичких напада у јавном простору.”

Водитељка програма, Бојана Млађеновић, отворила је емисију речима:

“Пре три дана председник државе упутио је позив Ректорском колегијуму београдског Универзитета да разговарају о испуњавању захтева студената који протестују више од два месеца. Дан касније, одговор је стигао од Ректорског колегијума да није тренутак за разговре. Од тада се председник Србије Александар

Вучић није појављивао у јавности нити изјашњавао по питању одговора Ректорског колегијума. Вечерас, први пут о томе, али и о другим најважнијим тренутним темама у Србији говори за РТС, он је гост емисије Четвртком у 9. Председниче, добро вече. Дакле, рекла сам, послали сте им позив у понедељак, у уторак је стигао одговор да одбијају дијалог са вама. Како разумете то одбојање? Да ли га разумете као потпуно одбијање, или као што је рекао професор Петров пре две вечери овде у овом студију, да он ту негде види одшкринута врата да до дијалога ипак дође?"

Ретка питања која је постављала током емисије углавном су се односила на дијалог односно непостојање дијалога у друштву, испуњење студентских захтева. У оквиру постављених питања, уз минорне или никакве интервенције водитељке програма, председник је практично без икаквих изазова говорио о оним темама о којима је желео да говори:

"Председник је истакао да се као политички ветеран упитао како ће професори образложити одбијање његовог позива на дијалог и навео: "Образложење је било, не какво, већ бесмислено, уз много суманутих изговора и свега другог и немам ништа против тога. Нисам чак, да будем сасвим отворен, био ни повређен лично или сујетан, па да кажу неће с тобом да разговарају. Био сам спреман да разговарају с ким год хоће."

Упитао је и шта је њихова порука, уколико не желе да разговарају, а пре тога су оформили тим за разговоре: "Да желите радикализацију? Да желите сукобе? Да желите нешто друго? (...) Ја ћу зато наставити да инсистирам на дијалогу и уопште ме не интересује ко ће да учествује у том дијалогу".

"Сваки пут када би се стварала оваква атмосфера, у којој је дозвољено да у једним новинама данас изађе да кеже „или си човек или си напредњак“. Знате, то је медиј Унићед групе, такву изјаву никада нису дали ни Менгеле ни Јозеф Гебелс. Никада на такав начин. (...) А то је рекао један опозициони лекар, који мисли да има право да на такав начин карактерише људе или свакога ко мисли другачије од њега." (...)

"Јер, ако ме питате да ли верујем у неку комисију (...) а праве грађанске комисије које треба да замене тужилаштва и судове, то је људи застрашујуће, и да показују неки професори да то треба тако да буде учињено, што какво оправдање нема." (...)

"И ми смо спремни да уђемо у Народну скупштину што пре, да донесемо нови закон, да би било јасно да је то законска обавеза у будућности. Истовремено, сматрам да би за неких 10-12 дана, дакле до 17, би требало најкасније да буде констатована оставка Владе и њеног председника, што значи да нам од 17. или 18. теку рокови за или формирање Владе или за расписивање избора. Ако се формира, Влада би требало да се формира до 19. или 20. марта, а ако се не формира Влада, то значи да би нам избори највероватније били почетком маја. То су једине две опције, то је Уставом одређено и то не можете ни ви ни студенти ни било ко..." (...)

"Мислим да је добро да се покуша да се направи једна добра Влада зато што нам је ЕХРО страшно важан. Данас је Немачка потврдила своје учешће на ЕХРО-у, Италија прошле недеље, ми морамо да радимо, Американци нам потврдили усмено, Руси потврдили, Кинези потврдили, усмено, они имају сви процедуре посебно. И то су за нас велике ствари и морамо да радимо, морамо да подижемо економију, сад су озбиљни људи који мисле другачији од нас, кажу: људи, ово мора да се заустави, зато што имамо проблем од ресторана, до туризма, до цена ноћења с све друго. Нико неће да иде тамо.."

“Ја сад гледам како су радиле многе обојене револуције у свету, па на Мајдану су се само тако одједанпут појавили снајперисти ако се сећате, а на неким другим местима неке друге ствари..”

“Покажите ми земљу, ево видели сте у Грузији како то изгледа, од свих сукоба на улицама до свега, где је земља напанута споља директно обојеном револуцијом уз много сличних ствари као и овде, и као и Словачка и тако даље.”

“Тешко је то у ери друштвених мрежа урадити тешко је кад имате групе за притисак. Рецимо имате, сви људи сад знају, а нико о томе не сме да прича, само да неко не би рекао да сам ја продао Јунајтед групу или СББ или не знам ни ја шта, пошто нисам ја власник него знако већ ко, Драган Шолак и не знам ко још све са њим, дакле они у понедељак, уторак, среду, кад ли већ, потписују уговоре о продаји свега тога неким Словацима, Чесима, Пољацима, немам појма више коме све, није ни битно. Све време су користили народ и грађане Србије, па и студенте, мада су студенти одлично реаговали тиме када су рекли “Нећемо ове из Прогласа, нећемо политичаре, нећемо ништа, ми се разликујемо од вас”.

“Да вас питам нешто - а што нико није у стању да каже. Извините, Београд на води је стварно чудесно место. Ево била је једна аустријска, швајцарска новинарка пре два дана, радила је за неки велики лист и дошла са најгорим могућим, најтежим питањима, али нема ни лоших питања ни тешких, има само лоших одговора. Али, у једном тренутку ја кажем - па ви знате, јесте ли прошетали, а она каже- па трчала сам по Променади. Ја кажем, па, је л вам се допало? Да, каже, супер изгледа, баш супер изгледа, као да нисам у овом делу света. А ја кажем, а стварно вам се свиђа, каже да, а је л знате да смо имали две и по године демонстрације да би се спречила изградња такве променаде и целог Београда на води. Две и по године смо имали демонстрације о том питању. Немогуће за то демонстрације. Немогуће. Две и по године смо их имали, од 2016. године можда једна година је прошла да нисмо имали 7 или 8 месеци демонстрација. Зашто то, због чега је то још, то је због тога што један део јавности, лажне елите, или самопрокламоване елите, има тај патерналистички однос према свима другима и односи се према нама као према нижој класи. Неретко и као према нижој раси. Јер, они су много мудри и паметни, да ли баш то показују њихове оцене, њихови резултати, ништа од тога то не показује, али то није важно, они су се прогласили за то и они имају право да то чине. И тај тренд посебно у ери друштвених мрежа, где они лајкове могу добијају само на најтеже и на најнегативније речи, јер неће људи, што неко не каже Београд на води је леп. Колико лајкова ће да добије. Иако имају, купили су хиљаде станова баш ти, иду у Галерију свакога дана на десетине хиљада њих, на десетине хиљада тих који су демонстрирали против БГ на води и тако даље, али никада вам то неће лајковати. Али, ако кажу: Оно ђубре Вучић, нећемо да кажемо да је изградио Београд на води, нам је крив за то што неки хидрант тамо није радио у БГ на води”

“Као што ћемо морати да водимо рачуна о томе и како Влада да се направи, како да буде структурисана и да та Влада пре свега брине о људима. Да то буду, зашто ја идем и када причам о Покрету, и зашто ћу сутра да идем у севернобанатски или у средњобанатски и севернобанатски округ, у наредна два дана. У највећем делу ћу да идем да ја слушам људе, ако сте приметили.”

“Направићемо не мали скуп, не могу да кажем велики, али не мали скуп и донети посебну декларацију о Војводини у Србији, политичку декларацију, која нема везе ни са каквим протестима, ни са чим, дакле наша политичка декларација је важна и

то ће се догодити у неком од наредних дана, да ли ће да буде дан пре или дан после Сретења или на Сретење, или видећемо већ како и где."

"Покрет је живот Србије, покрет је пристојна Србија која неће логоре за политичке противнике, али хоће да се бори. Покрет је економски напредна Србија, Србија која чува своје националне интересе, али брине и о Бошњацима, Мађарима, Словацима, Румунима и свима осталима. Покрет је нова енергија која мора да се појави. Покрет мора да пружи нову наду."

Изјавио је и да очекује подршку неких партијских структура, али пре свега од обичних људи да се у то укључе. Сматра да је СНС убедљиво најбоља партија у земљи.

"Али је толико језива кампања вођена против СНС-а. Очекујем подршку неких партијских структура, али пре свега од обичних људи да се у то укључе. Не морате да имате масовност по сваку цену, иако сам сигуран да ће то бити масован покрет."

"Сви у граду знају, он је онако господствен леп човек, сада је буквално сенка. Нисам га 20 дана видео, као уништен човек због свега што су урадили и изговарали у претходном периоду. Рекао сам му "хајде само иди мајку поздрави", она неће ни из куће да изађе. Гледа Информер, РТС по цео дан, мучи се, шта ће с децом и унуцима да јој буде (...) Први пут сам видео скрханог човека и рекао сам себи, нису то ти старци заслужили ничим, све то што су им изговарали и добио сам такву енергију и снагу да ви то не можете да разумете. Моја енергија је сад на енти степен, борићу се за ову земљу таквом силином, да ничији родитељи не морају да прођу шта су моји прошли, о свему другом да не говорим. И где погрешим и кажем неку тежу реч, можда сте у праву, требало би да кажем "извините", али никада нечију породицу нисам уништавао." "Да, то је тачно", констатовала је водитељка.

Законом о јавним медијским сервисима прописано је да се рад јавног медијског сервиса заснива, између осталог, и на начелу истинитог, непристрасног, потпуног и благовременог информисања (члан 4. став 1. тачка 1); да је јавни интерес, у складу са законом којим се уређује област јавног информисања, који јавни медијски сервис остварује кроз своје програмске садржаје, између осталог истинито, благовремено, потпуно, непристрасно и професионално информисање грађана и омогућавање слободног формирања и изражавања мишљења слушаца и гледалаца на територији Републике Србије, аутономне покрајине и локалне самоуправе; поштовање и представљање основних људских права и слобода, демократских вредности и институција и унапређивање културе јавног дијалога; поштовање и подстицање плурализма политичких, верских и других идеја и омогућавање јавности да буде упозната са тим идејама, не служећи интересима појединих политичких странака и верских заједница, као ни било ком другом појединачном политичком, економском, верском и сличном становишту или интересу; непристрасно обрађивање политичких, историјских, привредних, социјалних, здравствених, културних, образовних, научних, еколошких и других питања, омогућавајући равноправно сучељавање различитих становишта (члан 7. став 1. тач. 1, 2, 4. и 7.).

Законом о електронским медијима прописано је да пружалац медијске услуге, у односу на свој програмски садржај, у складу са својом програмском концепцијом, дужан да, између осталог обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање те да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења, као и у оквиру врсте и карактера програма (члан 61. став 1. тач. 1. и 4.).

Правилником о заштити људских права у области пружања медијских услуга предвиђено је да је пружалац медијске услуге дужан да обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање, а нарочито да вести и програми актуелности истинито и објективно представљају чињенице и догађаје и да подстичу слободно формирање мишљења. Пружалац медијске услуге дужан је да обезбеди разноврсност информативног садржаја у циљу остваривања права на слободно изражавање, као и да подстиче слободно формирање политичког и критичког мишљења (члан 4. ст. 1. и 2.)

Емисија Четвртком у 9 приказује се у оквиру Информативног програма Радио-телевизије Србије, чији је главни и одговорни уредник означен у одјавној шпици емисије.

Опис емисије, објављен на званичном Јутјуб каналу РТС¹, између осталог подразумева: да се емисија фокусира на значајне друштвене догађаје; да пружа **јединствену перспективу на комплексност света око нас**; да свака епизода емисије представља посебан формат, прилагођен теми којом се бави; да омогућава **приказивање различитих аспеката и дубље разумевање важности догађаја за нас** као чланове друштва; да наглашава значај друштвених догађаја који су и даље актуелни и имају утицај на нас; да кроз теме које обрађује, **износи релевантне информације и подстиче гледаоце да буду свесни света око себе**; да емисија о значајним друштвеним догађајима препознаје да су они кључни фактори за разумевање наших живота; да кроз различити формат и разноврсне теме, емисија пружа **дубоко разумевање и шири нашу свест о друштвеним догађајима који нас обликују и дефинишу**.

Сходно изложеном законском оквиру, те узевши у обзир концепт конкретне емисије, РТС је био дужан да обезбеди разноврсност информативног садржаја у циљу остваривања права на слободно изражавање, као и да подстиче слободно формирање политичког и критичког мишљења, да поштује и подстиче плурализам политичких и других идеја не служећи интересима појединих политичких странака, као ни било ком другом појединачном и становишту или интересу те да непристрасно обради политичка, социјална, образовна и друга питања, омогућавајући равноправно сучељавање различитих становишта.

При оцени да ли је емисија била непристрасна, подносилац пријаве узео је у обзир различите факторе, укључујући: питања водитељке и њен допринос, одговоре председника као и то да ли је непристрасност очувана кроз повезане и благовремене програме.

Од почетка студентских протеста до дана подношења ове пријаве емисија Четвртком у 9 приказана је тринаест пута. Од тога, темом студентских протеста емисија се бавила у три наврата: 26. новембра 2024. када је тема протеста обрађена успутно, у оквиру разговора са председником Републике о различитим питањима; 6. фебруара 2024. када је тема обрађена такође у оквиру гостовања председника Вучића поводом одбијања дијалога Ректорског колегијума БУ и 6. марта 2024. године када је четворо саговорника, експерата за питања система високог образовања, међу којима и Александар Јовић, помоћник министра просвете и Ана Јаковљевић, народна посланица изабрана са листе Народног покрета Србије, говорило о теми која се односила на испуњење четвртог студентског захтева. Последња од наведених, иако тематски блиска, ни на који начин није саговорницима омогућила упоредив начин изношења ставова као што је то омогућено председнику Вучићу.

У преосталих десет термина, ова емисија у фокусу је имала друге важне друштвене

¹ Цео опис доступан је на адреси:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLqJr6CvFt5B08QLmN6Gu3n9uVjXnldbgk>

теме као што су санкције НИС-у, догађаји у Сирији, ретке болести код деце, бојкот мегамаркета итд.

Произлази да је уредништво емисије тему студентских протеста препознало као умерено важну и ограничено релевантну, одлучивши да публици омогући “различите аспекте и дубље разумевање важности догађаја” искључиво кроз наступ председника Републике, и то током два и по месеца одржавања масовних скупова.

У случају конкретног пријављеног садржаја, председник је платформу која му је дата практично неометано користио за промоцију Покрета који оснива и истовремено промовише на скуповима широм земље, организованим ради комуникације сопствене политике. Поред тога, искористио је прилику да истакне успехе Владе, формиране подршком скупштинске већине, коју преваходно чине народни посланици изабрани са листе политичке странке чији је председник Републике члан Председништва.

Оваква уредничка одлука - да изабере само једног, и то политичког, актера да омогући гледаоцима “дубоко разумевање” догађаја, подразумевало је и припремљеност водитељке програма да изнесе улогу фактора који у околностима неупитне политичке пристрасности госта својим питањима и доприносом обезбеђује да РТС испуни своје законске обавезе и, у крајњој линији, циљеве конкретне емисије. Узевши у обзир да је у оквиру пријављеног садржаја председнику Републике пружена отворена платформа за комуницирање сопствених политичких порука; да те поруке углавном нису биле критички преиспитане од стране водитељке те да у повезаним програмима у серијалу емисија Четвртком у 9 није пружена могућност другим релевантним актерима (нпр. члановима Ректорског колегијума, политичарима односно припадницима групација које је Вучић дискредитовао током излагања) који су имали повода да се изјасне о изнетим ставовима да то и учине, подносилац пријаве сматра да су у пријављеном програмском садржају грубо нарушена начела Закона о јавним медијским сервисима и обавезе прописане Законом о електронским медијима и Правилником о заштити људских права у области пружања медијских услуга.

Из тог разлога, предлажем да Регулаторно тело за електронске медије изврши увид у програмски садржај приказан на РТС 1 дана 6. Фебруара 2025. Године у емисији „Четвртком у 9” од 20:53 до 22:17 часова, те да против Јавне медијске установе “Радио-телевизија Србије” покрене испитни поступак и изрекне меру заштите у складу са Законом о електронским медијима, као и да подносиоца пријаве и јавност обавести о предузетим радњама и исходу поступка.

Подносилац пријаве

